

Memo

Aan Leden van het Algemeen Bestuur van stadsdeel West
Van Fenna Ulichki
Kopie aan Ouarda Farouk
Datum woensdag 30 september 2015

Geachte leden van het algemeen bestuur,

In West moet je kunnen zijn wie je wilt zijn. Dit is een boodschap die wij niet alleen onze jeugd graag meegeven, maar ook de volwassenen om hen heen moeten doordringen zijn van deze boodschap.

Het openstaan voor andere culturen, identiteiten en opvattingen is niet voor een ieder vanzelfsprekend en vraagt hier en daar om de nodige investering. Door het aanmoedigen van dialoog en kennisuitwisseling streven we naar het vergroten van elkaars tolerantieniveau en naar een veilig en prettig leefbaar West voor iedereen.

In West geven wij dan ook een hoge prioriteit aan het programma Vrij West Diversiteit dat in het teken staat van antidiscriminatie en het vergroten van onderling begrip en tolerantie. Het ontwikkelen van een Roze Agenda West is hier een prominent onderdeel van.

Aanleiding

Tijdens de AB vergadering van dinsdag 25 augustus 2015 heb ik u geïnformeerd over de voortgang van het programma Vrij West Diversiteit. U bent geïnformeerd over de thema's en activiteiten die binnen dit programma centraal staan, zoals mensenrechten, slavernijverleden en antidiscriminatie. Als aanvulling daarop heb ik u op 7 september per brief geïnformeerd over de specifieke stand van zaken van de ontwikkeling van de Roze Agenda West. Ik heb beknopt de context geschetst waarin de Roze Agenda West tot stand komt en aangeven dat hier de eerste contouren van helder zijn.

Dit memo gaat concreet in op De Roze Agenda West met als doel u uitgebreid te informeren over de actualiteit en voortgang. De Roze Agenda West is onderdeel van Vrij West Diversiteit dat een dynamisch en veelomvattend programma is, gekenmerkt door het programma overstijgend karakter. Het opstellen van een Roze Agenda West is daarom van integrale aard. Dit is terug te zien aan de grote stedelijke aandacht en de aandacht vanuit andere afdelingen en programma's binnen de organisatie van West. LHBT raakt meerdere thema's zoals mensenrechten en emancipatie, dit maakt de samenwerking met zowel interne als externe partners van essentieel belang.

In dit memo volgt een uitgebreide uiteenzetting van de eerste contouren van De Roze Agenda West bestaande uit vijf speerpunten, gevolgd door een actieplan in de vorm van een schema. Dit actieplan is een dynamisch document waarbij aanvullingen en suggesties uwerzijds welkom zijn. Bedoeling is

dat het actieplan uiterlijk eind dit jaar, wanneer ook het stedelijk uitvoeringsplan Roze Agenda bekend is, definitief wordt.

Achtergrond

Op 1 juli 2014 heeft u bij wijze van amendement het DB gevraagd om een gerichte aanpak van discriminatie binnen het programma Vrij West. Hiervoor is een bedrag van €50.000 beschikbaar gesteld. Om ruim de aandacht te kunnen nemen voor een succesvolle uitvoering heeft het DB destijds besloten om het programma Vrij West te splitsen in twee aparte programma's, met elk een eigen focus:

- *Vrij West Diversiteit*, focus op dialoog en kennisuitwisseling en daarmee de preventieve kant van thema's als vrouwen- en mensenrechten, slavernijgeschiedenis, LHBT en antidiscriminatie.
- *Vrij West Stay West*, focus op bestrijden radicalisering en polarisatie vanuit afdeling Veiligheid

Het belang van het ontwikkelen van een Roze Agenda voor West werd nogmaals benadrukt door een geweldsincident begin dit jaar in Bos en Lommer dat aanvankelijk homo gerelateerd leek te zijn en in de media volop in de aandacht was. Naar aanleiding van dit incident zijn er op 3 februari 2015 vragen gesteld door de PvdA waarbij is opgeroepen tot het prioriteren van de samenwerking met het COC. In dit memo wordt ook omschreven hoe de samenwerking met het COC verder is uitgediept.

Stedelijke context

Tijdens de gemeenteraadsverkiezingen van 2014 hebben alle politieke partijen zich gecommitteerd aan het toen vastgestelde Roze Stembusakkoord. Met het ondertekenen van het Roze Stembusakkoord zijn de belangrijkste pijlers van het LHBT-beleid van de gemeente Amsterdam voor de komende jaren bekend gemaakt. Stedelijk is er veel aandacht voor de Roze Agenda en in het bijzonder voor het thema LHBT. Met een aftrap begin dit jaar in 'De Rode Hoed' is er stedelijk input opgehaald voor een Roze Agenda voor geheel Amsterdam.

De Roze Agenda (West) is in het leven geroepen om van Amsterdam (West) een veilige, open en (internationaal) aantrekkelijke stad(sdeel) te maken. Het ontwikkelen van een Roze Agenda voor West vindt dan ook plaats binnen de context van stedelijk beleid, maar met behoud van onze couleur locale.

Begin september is er vanuit de centrale stad een ambtelijk programmateam samengesteld om ervoor te zorgen dat stad en stadsdelen in gezamenlijkheid met elkaar optrekken. West sluit hierbij aan en zorgt voor een goede aansluiting van de Roze Agenda West. Tussen september en december volgt een concretisering van het stedelijke uitvoeringsplan. West trekt hierin op met de centrale stad en bundelt waar mogelijk de krachten.

Roze Agenda West

Het initiatief om een Roze Agenda voor West te ontwikkelen is in navolging van het stedelijk beleid om een Roze Agenda voor de stad te ontwikkelen. Daarnaast heeft het algemeen bestuur de wens uitgesproken om bij de invulling van het LHBT beleid in West juist onze couleur locale te behouden. West kan zich met het ontwikkelen van een eigen Roze Agenda beschouwen als een voorloper op het LHBT vlak.

Expertmeeting 27 mei

Op 27 mei heeft in West het eerste startmoment plaats gevonden voor de ontwikkeling van de Roze Agenda West. In de vorm van een expertmeeting is er met de belangrijkste partners, stakeholders en overige betrokkenen uit het LHBT veld gesproken en is een brainstormsessie gehouden over wat de voornaamste thema's op LHBT gebied zijn in Amsterdam West.

Een belangrijk gedachte achter de expertmeeting is dat de invulling van de Roze Agenda West vanuit de betrokkenen zelf dient te komen omdat zij het beste weten wat er in het veld speelt. Daarnaast vergroot een expertmeeting de onderlinge betrokkenheid en worden nieuwe of bestaande contacten weer aangehaald, wat een eventuele drempel tot samenwerking verkleint of wegneemt.

De expertmeeting heeft geresulteerd in de eerste contouren voor een Roze Agenda West in de vorm van de volgende vijf speerpunten:

Ad 1) Voorlichting op scholen

Er is meer aandacht gewenst voor het versterken van de samenwerking rondom LHBT voorlichting op scholen met partners als het COC, GGD en de Ouder Kind Teams. Hierbij dient niet alleen aandacht te zijn voor bewustwording bij kinderen en jongeren maar ook bij de medewerkers van de scholen. In het onderwijs is naast voorlichting ook aandacht nodig voor het borgen van LHBT gerelateerde projecten (bv 'Gelijk= Gelijk' met als doel het bespreekbaar maken en acceptatie van LHBT). Het programma Vreedzaam West is hier een belangrijke samenwerkingspartner in (Vreedzaam is een programma dat staat voor het aanleren van burgerschapsvaardigheden bij kinderen waarin onder meer het thema 'omgaan met verschillen' aandacht krijgt).

Lopende acties West:

- Lesblok LHBT op basisscholen (vanuit programma Vreedzaam West, basisonderwijs)

Binnen het lesprogramma Vreedzame School is ruime aandacht voor LHBT, hiervoor is een aparte lesblok ingericht ('we zijn allemaal anders') waarin aandacht is voor het omgaan met verschillen. Vanwege het duurzame karakter hiervan is de borging van dit thema binnen de Vreedzame Scholen in West gegarandeerd.

- Gelijk = Gelijk (vanuit programma Vreedzaam West, basisonderwijs)

Op een aantal scholen in West is het project Gelijk= Gelijk actief waarin mensen met een verschillende achtergrond (homoseksueel, moslim en joods) les geven. Deze 'peer educators' fungeren als versterkend element omdat hij of zij direct met de kinderen in de klas communiceren over hun persoonlijke verhaal. Om dit project binnen West structureel te borgen werkt De Vreedzame Wijk op dit moment aan een pilot waarin het project Gelijk=Gelijk opgenomen wordt in het Vreedzame Wijk- en School programma. Dit project kan worden gezien als aanvulling op het structurele lesblok LHBT binnen de Vreedzame Scholen. Naast borging is het doel om niet (meer) met losse, eenmalige projecten te werken en dit thema vanuit meerdere pedagogische contexten op te pakken, samen met andere partners (pedagogische coalities).

Gewenste acties West

- West onderzoekt of het mogelijk is om tot een pool van LHBT ambassadeurs te komen in samenwerking met het programma Vreedzaam West
- Via de Ouder Kind Teams wordt gekeken naar manieren om LHBT bespreekbaar te maken met ouders en leerkrachten.

Ad 2) Sport

In West streven we naar een veilig sportklimaat waarin een ieder zich welkom voelt. Binnen de sportwereld is het thema LHBT een gevoelig onderwerp. De afdeling Sport en de sportverenigingen zijn

belangrijke samenwerkingspartners om dit bespreekbaar te maken. Binnen 'West Beweegt', het sportprogramma van West, moet meer aandacht komen voor 'roze'. Op uitnodiging van onze afdeling Sport komen alle sportverenigingen in Amsterdam West een aantal keer per jaar bij elkaar. Dit is een geschikte gelegenheid om dit thema te agenderen en bespreekbaar te maken. Sportverenigingen in West moeten in kaart worden gebracht om te onderzoeken of roze daar leeft. In samenwerking met bijvoorbeeld GUTS, een landelijke stichting dat zich al jaren inzet om veiligheid en integratie van LHBT sporters te bevorderen en hun belangen te behartigen, moet er gekeken worden naar mogelijkheden om samen sportactiviteiten te organiseren.

Lopende acties West:

- De afdeling Sport staat in contact met de combinatiefunctionaris die in West de taak heeft om verenigingen te begeleiden om dit thema op de agenda te zetten en/of te adviseren bij conflicten.
- Sportverenigingen in West kunnen gratis cursussen Veilig Sportklimaat volgen, waarin LHBT als thema ook meegenomen wordt.
- Sportverenigingen kunnen de opleiding tot Vertrouwenspersoon volgen, waarin LHBT een aandachtspunt is.

Gewenste acties West:

- De afdeling Sport brengt alle verenigingen in West enkele malen per jaar bij elkaar en bespreekt diverse thema's met hen, LHBT wordt hier (vaker) op de agenda gezet.
- Wij gaan LHBT actief agenderen door te inventariseren welke evenementen in West zich lenen voor dit thema. Hiervoor gaan we de samenwerking aan met GUTS en met de Blankenstein Foundation.
- Het onderzoeken van mogelijkheden tot samenwerking met bestaande sporttoernooien en partijen als het COC, GUTS en de Blankenstein Foundation. Vooralsnog zijn er in West geen sportaanbieders of sportactiviteiten speciaal voor de LHBT doelgroep. Voor zover bekend is hier ook (nog) geen vraag naar geweest.
- Met samenwerkingspartners een Gay West Sportcafe initiëren waar LHBT- en niet LHBT sporters elkaar kunnen ontmoeten en het thema 'LHBT zichtbaarheid' bespreken.

Ad 3) Veiligheid

Er dient meer aandacht te komen voor het inventariseren van eventuele plekken waar de roze gemeenschap zich onveilig kan voelen. Het gaat hierbij vooral om een veilige openbare ruimte. Er is wisselend gereageerd op een buurtschouw, desalniettemin is het de moeite waard om dit onderwerp verder te bespreken. Een buurtschouw kan goed zijn voor de veiligheid en voorlichting over bijvoorbeeld anonieme aangiftes. Via de gebiedsmakelaars wordt onderzocht of er al iets dergelijks bestaat, via hen kan eventueel de vraag (bijvoorbeeld bij het ophalen van de gebiedsagenda's) per buurt uitgezet worden of er behoefte is aan een buurtschouw.

Lopende acties West:

- Vanuit onze afdeling Veiligheid worden daders van 'hatecrimes' actief opgespoord en wordt het gesprek met hen aangegaan, in samenwerking met Stichting Connect.
- De politie organiseert bijeenkomsten voor specifieke doelgroepen over het doen van aangifte.

Gewenste acties West:

- Via de gebiedscyclus per gebied onderzoeken of er behoefte is aan een buurtschouw.
- Initiëren van structureel overleg met 'Roze in Blauw' en het COC om de meldingsbereidheid in West te vergroten.

Ad 4) Ontmoetingsfaciliteiten en zichtbaarheid

Er is vraag naar laagdrempelige ontmoetingsfaciliteiten en het zichtbaar maken van het thema LHBT, zoals de Gay Pride en de Pride Photo Award. Er moet een actueel overzicht komen van wie er in West actief is op roze gebied en kijken waar men elkaar kan versterken door partijen bij elkaar te brengen. Daarnaast is het een gewenste aanvulling om ook jongeren bij het LHBT thema te betrekken, hiervoor moeten samenwerkende partijen elkaar eerst goed weten te vinden. In West wordt al veel gedaan aan de zichtbaarheid van LHBT maar is er nog geen actief PR en communicatie rondom de activiteiten. LHBT Organisaties in West zoals 'Pink West' en hun activiteiten zoals de Pink Picknick, Pink West Borrel, dienen meer onder de aandacht gebracht te worden. West sluit actief aan bij stedelijke organisaties en initiatieven en bundelt waar mogelijk de krachten. Een voorbeeld hiervan is de mensenrechtenagenda waarin LHBT een terugkerend thema is. Vanaf oktober gaan we actief in de buurten van West het gesprek aan met bewoners en belangstellenden over mensenrechten, met aandacht voor LHBT.

Lopende acties West:

- Jaarlijks wordt in West 'de Pride Walk' georganiseerd waar LHBT bewoners elkaar kunnen ontmoeten. Dit is een samenwerking tussen diverse partners waaronder de Stichting Amsterdam Gay Pride, het COC Amsterdam en COC Amsterdam West.
- Jaarlijks wordt op het Mercatorplein in West de Pride Photo Award georganiseerd, dit is een expositie van foto's met als doel de zichtbaarheid van de LHBT gemeenschap te vergroten. Als onderdeel daarvan worden voorbijgangers door jongeren (ism het Jongerenwerk) geïnterviewd over dit thema om de stereotype beeldvorming over de LHBT gemeenschap te veranderen. De interviews worden op film vastgelegd en tijdens het debatavond 'Speak up' vertoond (zie volgend bullet).
- In oktober (exacte datum wordt nog gekozen) vindt, in samenwerking met diverse partners, waaronder het COC en het Jongerenwerk, in West het Speak up debat plaats. Jongeren en belangstellenden gaan met elkaar in gesprek naar aanleiding van de uitspraken uit de filmpjes die van de voorbijgangers op het Mercatorplein zijn gemaakt. Het doel van de avond is om de tolerantie voor het 'anders zijn' en 'jezelf kunnen zijn' te vergroten.
- Vanaf oktober tot en met december 2015 vinden er in de drie gebieden van West de zogenaamde stadsgesprekken plaats met bewoners en geïnteresseerden over het thema mensenrechten. De gesprekken zijn geïnitieerd vanuit de centrale stad, waarbij de bestuurscommissie een faciliterende rol heeft. Dit initiatief bestaat uit de volgende drie onderdelen:
 - 1) de stadsgesprekken (in totaal drie bijeenkomsten in de buurten van West, dit loopt en wordt afgerond voordat de Townhallmeeting plaats gaat vinden)
 - 2) de Townhallmeeting (één grote bijeenkomst in het stadsdeelkantoor van West op 16 november)
 - 3) de slotbijeenkomst (op 10 december een groot mensenrechten event georganiseerd door de centrale stad ism pakhuis de Zwijger)

Gewenste acties West:

- West ontwikkelt een 'LHBT sociale kaart' met organisaties die actief zijn op roze gebied en organiseert een bijeenkomst om hen met elkaar te verbinden.

- Er komt een overzicht met roze activiteiten in West met een actief PR en communicatieplan rondom de activiteiten.
- West onderzoekt met samenwerkingspartners de mogelijkheden om jongeren te betrekken bij LHBT.
- West onderzoekt de samenwerking met 'Veilige Haven' om te voorzien in een eventuele specifieke behoefte aan informatie en ontmoeting van LHBT jongeren. Hierbij gaat de aandacht ook uit naar specifiek meisjes en vrouwen.

Ad 5) Sleutelfiguren West

De samenwerking en dialoog met sleutelfiguren en vrijwilligersorganisaties in West over LHBT verdient meer aandacht. Het is aan te bevelen om te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om dit gesprek op gang te brengen op de plekken waar het nodig is. Om dit verder te versterken kan daarnaast gekozen worden voor een training aan sleutelfiguren en migrantenorganisaties om seksuele diversiteit bespreekbaar te maken. Het gehele jongerenwerk in West is getraind in gespreksvoering over moeilijke onderwerpen zoals homoseksualiteit. De training 'dialoog homoseksualiteit' is verzorgd door Youthspot. Daarnaast is het Jongerenwerk in West een belangrijke samenwerkingspartner in diversiteit gerelateerde activiteiten zoals het eerder genoemde 'Speak Up debat'. Als aanvulling hierop wordt het initiatief genomen om in gesprek te gaan met het jongerenwerk om te onderzoeken of er behoefte is aan aanvullende acties op LHBT vlak.

Lopende acties West:

- Het gehele jongerenwerk in West is getraind in gespreksvoering over moeilijke onderwerpen zoals homoseksualiteit.
- Via moskeeën en migrantenorganisaties worden bijeenkomsten georganiseerd om thema's als homoseksualiteit bespreekbaar te maken.

Gewenste acties West:

- In samenwerking met het Jongerenwerk onderzoeken of er behoefte is aan aanvullende acties op LHBT vlak binnen het Jongerenwerk.
- Via het vrijwilligersbeleid en de gebiedsmakelaars in West onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om de dialoog met sleutelfiguren en vrijwilligersorganisaties op gang te brengen
- Onderzoeken of er behoefte is aan een training voor sleutelfiguren en migrantenorganisaties om seksuele diversiteit bespreekbaar te maken

Actieplan Roze Agenda West

Voor alle speerpunten uit De Roze Agenda West geldt dat we aansluiten bij het stedelijk beleid op dit vlak. Nu de belangrijkste speerpunten van de Roze Agenda West duidelijk zijn, is het zaak om dit verder af te stemmen en te toetsen aan het stedelijk beleid. Dit is nodig om te komen tot een samenhangend beleid en uitvoering omdat het uitwerken van de Roze Agenda West immers plaats vindt in de context van stedelijk beleid. De stedelijke Roze Uitvoeringsagenda gaat over integraal beleid waarin het van belang is dat onze Roze Agenda West (en dat van de overige stadsdelen) daar samenkomt en elkaar versterkt. De centrale stad stelt de precieze uitwerking van de stedelijke Roze Uitvoeringsagenda in overleg met de stadsdelen vast.

In de bijlage treft u een eerste uitwerking van het Actieplan Roze Agenda West waarbij uw aanvullingen en suggesties welkom zijn. Bedoeling is dat het actieplan uiterlijk eind dit jaar, wanneer ook het stedelijk

uitvoeringsplan Roze Agenda bekend is, definitief wordt. In het actieplan West worden concrete acties omschreven en gekoppeld aan (uitvoerende) partners. Het is tot en met december dit jaar een dynamisch document dat aangevuld wordt met acties en initiatieven en later een bestedingsvoorstel.

De periode tussen oktober en december 2015 wordt benut om relevante partners te mobiliseren en enthousiasmeren om verder met dit thema aan de slag te gaan. West brengt bestaande initiatieven verder onder de aandacht en waar nodig, ontplooien wij nieuwe initiatieven. Belangrijke samenwerkingspartners zijn onder meer de scholen (basis- en voortgezet onderwijs), de Politie, het Jongerenwerk, maatschappelijke organisaties en onze interne afdeling Sport en afdeling Veiligheid. Ook werken wij nauw samen met programma's als Vreedzaam West waarin onder meer het thema LHBT een prominente plek heeft.

Financiën

Sinds het bestaan van het programma Vrij West is er binnen de organisatie van West veel tijd geïnvesteerd in het onder de aandacht brengen van het thema diversiteit binnen de gehele organisatie. Hierbij is bewust niet uitgegaan van het beschikbare LHBT budget als vertrekpunt, maar juist van de kansen die dit biedt om het onderwerp door een integrale werkwijze binnen West te borgen.

Het feit dat er veel diversiteit gerelateerd activiteiten binnen de verschillende afdelingen georganiseerd worden, is een waardevolle opbrengst van alle inzet. Dit laat zien dat het belang van het thema diversiteit door de gehele organisatie van West is doorgedrongen.

Dit heeft er zelfs in geresulteerd dat alle genoemde activiteiten, zowel vanuit Vrij West Diversiteit als de programma overstijgende activiteiten, zijn bekostigd vanuit bestaande budgetten van betreffende en/ of aanpalende beleidsterreinen. Dit houdt in dat het beschikbare budget van €50.000 voor Vrij West Diversiteit tot dusver nog niet aangewend hoefde te worden.

Dit financieel voordeel biedt mogelijkheden om het programma Vrij West Diversiteit in 2016 onverminderd, en zelfs geïntensiveerd voort te zetten. Door dit budget in 2016 beschikbaar te hebben voor het programma Vrij West Diversiteit, zijn er mogelijkheden om de rol van West als voorloper op LHBT vlak vast te houden en verder te ontwikkelen.

Gevraagd besluit

Instemmen met inhoudelijk programma en actieplan Roze Agenda West

Uiterlijk eind 2015, wanneer ook het stedelijk uitvoeringsplan Roze Agenda bekend is, leg ik u een definitief uitgewerkt Roze Agenda West voor met bijbehorend actieplan en een bestedingsvoorstel.

Met vriendelijke groet,

Fenna Ulichki

Portefeuillehouder diversiteit en discriminatie

Bijlage: Actieplan Roze Agenda, versie oktober 2015

